

Sygn. akt V U 236/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: star. sekr. sądowy Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 25 maja 2016 r. w Legnicy

sprawy z wniosku R. O.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o wyrównanie emerytury

na skutek odwołania R. O.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 26 stycznia 2016 r.

znak (...)

oddala odwołanie

SSO Regina Stępień

Sygn. akt: VU 236/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 stycznia 2016 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy R. O. prawa do przeliczenia emerytury. W uzasadnieniu, powołując się na art. 114 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (dalej: „ustawa emerytalna”), organ rentowy wskazał, że wnioskodawca nie przedłożył żadnych nowych dokumentów, ani nie ujawnił okoliczności istniejących przez wydaniem decyzji o przyznaniu emerytury, które miałyby wpływ na prawo do świadczenia. Ponadto organ rentowy wyjaśnił, że zgodnie z treścią art. 133 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej brak jest możliwości wyrównania emerytury za okres sprzed złożenia ponownego wniosku o przyznanie emerytury, do którego dołączono prawidłowe świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych w Fabryce (...) w C..

Od powyższej decyzji wnioskodawca R. O. złożył odwołanie, sprecyzowane na rozprawie dnia 25 maja 2016r., domagając się jej zmiany poprzez wyrównanie wypłaty świadczenia od 1 września 2013r. Uzasadniając swoje żądanie wskazał, że ten sam okres zatrudnienia w Fabryce (...) w C. (1971-1979) nie został mu uznany przy rozpoznaniu jego wniosku o emeryturę z 2013r. a jego odwołanie zostało prawomocnie oddalone, zaś obecnie okres ten został uwzględniony na podstawie tego samego dokumentu.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, argumentując jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił:

R. O. urodził się (...)

Pierwszy wniosek o emeryturę złożył dnia 5 sierpnia 2013 r.

Decyzją z dnia 12 sierpnia 2013r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy w szczególnych warunkach. W uzasadnieniu podał, że wnioskodawca nie ma prawa do świadczenia, ponieważ nie udowodnił wymaganego 15-letniego kresu pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy do okresów pracy w szczególnych warunkach uznał wnioskodawcy jego zatrudnienia od 1 stycznia 1980r. do 31 sierpnia 1983r. i od 1 czerwca 1984r. do 30 września 1989r. – łącznie 9 lat.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych, nie uznał za pracę w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia wnioskodawcy w Fabryce (...) SA w C. od 1 lipca 1971r. do 31 grudnia 1979r. – gdyż w świadectwie pracy z 26.06.2006r. nie określono charakteru pracy ściśle wg wykazu, działu i pozycji ujętych w załączniku nr 1 do rozporządzenia RM z 7.02.1983r., a także w Miejskim Przedsiębiorstwie (...) SA w L. od 1 września 1983r. do 31 maja 1984r. oraz od 1 października 1989r. do 22 maja 1995r. – ponieważ w świadectwie pracy i świadectwie pracy w szczególnych warunkach z 10.04.1996r. nie wskazano czy na stanowisku „kierownika wydziału sieci” pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w tych samych warunkach co podlegli mu pracownicy.

Odwołanie wnioskodawcy od powyższej decyzji zostało oddalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Legnicy z dnia 26 marca 2014r. Apelacja wnioskodawcy od tego wyroku została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 5 lutego 2015r. w sprawie o sygn. akt III AUa 917/14.

Ponowny wniosek o ustalenie prawa do emerytury wnioskodawca złożył dnia 8 maja 2015 r., dołączając do niego dnia 11 czerwca 2015 r. prawidłowe pod względem formalnym świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, wydane dnia 14 października 2013 r. przez Fabrykę (...) SA w C., za okres od 7 stycznia 1971 r. do 21 grudnia 1979 r.

Po jego rozpatrzeniu, na skutek zaliczenia wnioskodawcy do szczególnego stażu pracy okresu zatrudnienia w (...) SA, decyzją z dnia 10 sierpnia 2015 r. organ rentowy przyznał wnioskodawcy emeryturę, poczynając od dnia 1 maja 2015 r., tj. od miesiąca, w którym ubezpieczony złożył wniosek.

Dnia 12 stycznia 2016 r. wnioskodawca złożył wniosek o wyrównanie przyznanej mu emerytury od dnia 1 września 2013 r., wskazując, że w tym dniu nabył prawo do świadczenia, gdyż w warunkach szczególnych pracował także w przedsiębiorstwie (...).

W wyniku jego rozpoznania, organ rentowy dnia 26 stycznia 2016 r. wydał decyzję odmowną, zaskarżoną w niniejszym postępowaniu.

Dowód: - akta rentowe ZUS - tom II I : decyzja z dn. 12.08.2013 r. – k. 42, odpis wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy z dn. 26.2014r., wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dn. 5.02.2015r. .; tom II I : świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych z dn. 14.10.2013 r – k. 2 ., decyzja z dn. 10.08.2015r. – k. 12, wniosek z dn. 12.01.2016r. – k. 17, decyzja z dn. 26.01.2016 r. -k. 18.

Sąd zważył:

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Kwestią sporną pozostawało, czy istnieją podstawy prawne do wyrównania wnioskodawcy emerytury za okres od dnia 1 września 2013r., tj. od podawanej przez wnioskodawcę daty spełnienia przez niego wszystkich przesłanek do tego świadczenia, do dnia poprzedzającego dzień 1 maja 2015r., tj. dzień przyznania mu prawa do emerytury na skutek ponownego wniosku o emeryturę. Wnioskodawca argumentował, że na podstawie tych samych dokumentów, jego okres zatrudnienia w latach 1971-1979 w sposób nieprawidłowy nie został mu uwzględniony do szczególnego stażu

pracy przy rozpoznaniu jego pierwszego wniosku o emeryturę, co spowodowało, że odmówiono mu świadczenia, zaś uwzględnienie tego okresu przy rozpoznaniu jego ponownego wniosku o emeryturę potwierdza, że przesłanki do emerytury spełniał już we wrześniu 2013 r.

Mając na uwadze uregulowania prawne zawarte w ustawie emerytalnej, Sąd w pełni podzielił stanowisko organu rentowego, iż żądanie wnioskodawcy jest bezpodstawne.

Należy wyjaśnić, że ustalenie prawa do świadczenia przez stwierdzenie spełnienia jego warunków nie jest tożsame z przyznaniem świadczenia, a instytucje te uregulowane zostały odrębnymi przepisami (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2006 r., III UK 95/06 oraz z dnia 4 listopada 2014 r., I UK 100/14). O nabyciu prawa do świadczenia stanowi art. 100 ustawy emerytalnej, zgodnie z którym prawo do świadczeń powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa. Natomiast wypłata świadczenia, a więc de facto jego przyznanie, uregulowane zostało w art. 129 ust. 1 tej ustawy, nakazującym wypłacanie świadczenia od dnia powstania prawa, ale nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Początkowa data wypłaty świadczenia jest zatem uzależniona od daty złożenia wniosku o to świadczenie. Samo spełnienie przesłanek warunkujących prawo do świadczenia in abstracto nie stanowi podstawy do wypłaty świadczenia. Zasada wynikająca z art. 129 ust. 1 ustawy wyklucza możliwość wstecznego wypłacania świadczeń, to jest za okres po spełnieniu przesłanek nabyciu prawa, ale przed złożeniem wniosku o świadczenie i jego wypłatę. Ustawodawca nałożył na ubezpieczonego obowiązek działania w swojej sprawie poprzez złożenie wniosku w art. 116 ust. 1 ustawy emerytalnej, gdzie zawarł ogólną zasadę postępowania przed organami ubezpieczeń społecznych, zgodnie z którą „postępowanie w sprawach świadczeń wszczynają się na podstawie wniosku zainteresowanego, chyba, że ustawa stanowi inaczej.” Wypadki wszczynania postępowania z urzędu mają charakter wyjątkowy i muszą wynikać z przepisów ustawy, a ta nie przewiduje działania z urzędu w sprawach o emeryturę z art. 184 ustawy emerytalnej. Każdy wniosek o to świadczenie musi zostać rozstrzygnięty przez organ rentowy wydaniem decyzji, od której przysługuje ubezpieczonemu prawo odwołania do sądu ubezpieczeń społecznych. Wyrok tego sądu podlega zaskarżeniu na zasadach określonych w Kodeksie postępowania cywilnego (KPC). Zgodnie z jego zapisami, rozstrzygnięcie w sprawie odwołania od decyzji organu rentowego staje się prawomocne z chwilą upływu terminu na złożenie apelacji lub z chwilą wydania wyroku przez sąd drugiej instancji. Prawomocność tego wyroku oznacza, że jest on wiążący, a jego wzruszenie może nastąpić tylko w trybie szczególnych środków zaskarżenia, określonych w KPC.

Po uprawomocnieniu się decyzji organu rentowego istnieje możliwość złożenia przez ubezpieczonego ponownego wniosku o ustalenie prawa do świadczenia. Wymaga to jednak wskazania nowych dowodów lub ujawnienia okoliczności istniejących przed wydaniem poprzedniej prawomocnej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość. Wynika to wprost z treści art. 114 ustawy emerytalnej, cytowanego w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Na potrzeby niniejszej sprawy należy w tym miejscu wyjaśnić, że złożenie do organu rentowego ponownego wniosku o to samo świadczenie przez ubezpieczonego nie powoduje jednak kontynuacji postępowania w przedmiocie spornego świadczenia, a wszczynają nowe postępowanie administracyjne, a decyzja wydana w jego toku może być zaskarżona na tych samych zasadach, co wcześniejsza decyzja prawomocna.

Skutkiem powyższego, wobec treści wyżej wskazanych przepisów art. 129 oraz 100 ustawy emerytalnej, jest to, że świadczenie przyznane na skutek ponownego wniosku, będzie przyznawane z dniem złożenia tego ponownego wniosku, choćby okazało się na podstawie nowo ujawnionych okoliczności lub nowych dowodów, że przesłanki świadczenia były spełnione przez ubezpieczonego już w dacie złożenia pierwszego wniosku. Tak wprost stanowi art. 133 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej. W punkcie 2 tego artykułu zawarto w tym zakresie regulację wyjątkową, zgodnie z którą świadczenie ustalane ponownie wypłaca się za okres 3 lat poprzedzających bezpośrednio miesiąc, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, jeżeli odmowa lub przyznanie niższych świadczeń były następstwem błędu organu rentowego lub odwoławczego.

W niniejszej sprawie, jak wynika z zebranego w sprawie materiału dowodowego w postaci dokumentów znajdujących się w aktach emerytalnych, powodem przyznania emerytury od dnia 1 maja 2015 r., tj. od miesiąca złożenia przez wnioskodawcę ponownego wniosku o świadczenie, był fakt uwzględnienia dodatkowego okresu zatrudnienia w

warunkach szczególnych w (...) SA w C. na podstawie nowego dowodu – tj. prawidłowo wystawionego przez pracodawcę świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych z dnia 14 października 2013 r. Świadectwem tym organ rentowy do dnia 11 czerwca 2015 r. nie dysponował, a decyzja z dnia 12 sierpnia 2013 r. zapadła w oparciu o inne dowody, stąd nie ma podstaw, by uznać, że powyższa decyzja odmowna była skutkiem błędu organu rentowego, co uzasadniałoby żądane przez wnioskodawcę wyrównanie emerytury. Obowiązek właściwego udokumentowania okresów pracy w warunkach szczególnych ciążył na wnioskodawcy i spełnił go dopiero dnia 11 czerwca 2015r., przedkładając prawidłowe świadectwo na tą okoliczność.

W związku z powyższym Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.